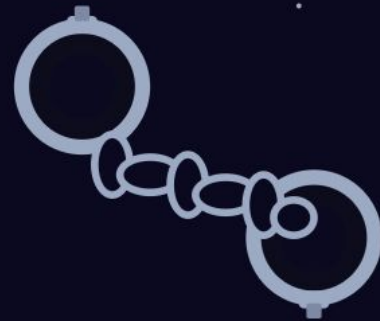

A SHIUR ON SEFER BAMIDBAR

The Forty Year
HONEYMOON
— or —
the Forty Year
SENTENCE

How We Tell the Story of the Wilderness

Avivah Gottlieb Zornberg, *Bewilderments: Reflections on the Book of Numbers*, p. 3

"The book of Numbers is the narrative of a great failure. That is, at least, one view of the book. What should have been a brief journey from Mount Sinai to the Holy Land becomes a forty-year death march. The story of the Spies brings down God's anger upon the people; this divine anger, even when mitigated by Moses' prayer, is expressed in the decree of an endless journey: for this generation, its only end will be in the sands..."

PART 1 · CH. 1-10

The Perfect Plan

Israel organized & consecrated at Sinai

- 1 Census of all twelve tribes
- 2 Tribes arranged around the Tabernacle
- 3-4 Levites counted & assigned duties
- 6 Nazirite vow; priestly blessing
- 7 Twelve leaders dedicate the altar
- 9 Pesach Sheni; the guiding cloud
- 10 Silver trumpets; Israel departs Sinai

PART 2 · CH. 11-19

When Reality Hits

Complaint, crisis & catastrophe in the desert

- 11 Complaints; the quail plague
- 12 Miriam criticizes Moses; tzara'at
- 13 Twelve spies sent into Canaan
- 14 Spies' bad report; 40-year decree
- 16 Korach's rebellion; earth swallows rebels
- 17 Aaron's staff blossoms
- 19 The Red Heifer (Parah Adumah)

PART 3 · CH. 20-36

Road to the Promised Land

Losses, victories & preparations for Canaan

- 20 Miriam dies; Moses strikes the rock; Aaron dies
- 21 Fiery serpents; defeats Sichon & Og
- 22-24 Balak hires Balaam; Balaam blesses Israel
- 25 Sin of Baal Peor; Pinchas's zealotry
- 26 Second census of the new generation
- 27 Daughters of Zelophehad; Joshua appointed
- 35 Cities of refuge (Arei Miklat)

They marched from the mountain of the LORD a distance of three days. The Ark of the Covenant of the LORD traveled in front of them on that three days' journey to seek out a resting place for them; and the LORD's cloud kept above them by day, as they moved on from camp. ***When the Ark was to set out, Moses would say: Advance, O LORD! May Your enemies be scattered, And may Your foes flee before You! And when it halted, he would say: Return, O LORD, You who are Israel's myriads of thousands!***

11: 1: The people took to complaining bitterly before the LORD. The LORD heard and was incensed: a fire of the LORD

וַיִּסְעוּ מִהַר יְהוָה דָּרָךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
וְאָרוֹן בְּרִית־ה' נָסַע לִפְנֵיהֶם דָּרָךְ
שְׁלֹשֶׁת יָמִים לְתוֹר לָהֶם מְנוּחָה: וַעֲנֹן ה'
עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנִסְעֵם מִן־הַמַּחֲנֶה: {ס}
ז וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוֹמָה ה'
וַיִּפְצוּ אִיבֵיךָ וַיִּגְסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ
מִפְּנֵיךָ: וַבְּנַחַה יֹאמֶר שׁוּבָה ה' רַבְבוֹת
אֱלֹפֵי יִשְׂרָאֵל: ז {פ} וַיְהִי הָעָם
כְּמַתְאֲנָנִים רַע בְּאָזְנֵי ה' וַיִּשְׁמַע יְהוָה
וַיִּחַר אָפוֹ וַתִּבְעַר־בְּכֶם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל
בְּקִצְהָ הַמַּחֲנֶה:

לתור להם מצוזה ועצן יהוד עליהם יומם בנסעם
מן המוצזה ויהי בצסע
הארץ ויאמר משה קומה יהודה ויפצו איביך וינסו
משצאיק מפציק ובצוזה יאמר שובה יהודה רבות
אלפי ישראל
ויהי העם כמתאצנים רע באצני יהודה וישמע יהודה

Talmud Bavli Shabbat 115b-116a

The Rabbis taught: "And it was when the Ark traveled and Moses said..." - The Holy One, Blessed be He, made signs for this portion above and below, to say that this is not its place. Rabbi says: It is not for this reason, but rather because it is considered an important book by itself. According to whom is that which Rabbi Shmuel bar Nachman said that Rabbi Yonatan said: "She carved her seven pillars" - these are the seven books of Torah? According to whom? According to Rabbi. Who is the tanna who disagrees with Rabbi? Rabban Shimon ben Gamliel. As it was taught: Rabban Shimon ben Gamliel says: This portion is destined to be uprooted from here and written in its place. And why was it written here? In order to separate between the first punishment and the second punishment. What is the second punishment? "And the people were like complainers..." The first punishment? "And they traveled from the mountain of God" - and Rabbi Chama bar Rabbi Chanina said: That they turned away from following God. And where is its place? Rav Ashi said: In the flags.

תָּנוּ רַבָּנַן: "וַיְהִי בְּנִסּוּעַ הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה" — פְּרָשָׁה זוֹ עָשָׂה לָּהּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סִימְנֵיּוֹת מְלַמְעֵלָה וּלְמַטָּה, לֹאמַר שְׂאִין זֶה מְקוּמָהּ. רַבִּי אוֹמֵר: לֹא מִן הַשֵּׁם הוּא זֶה, אֲלָא מִפְּנֵי שְׂסָפֵר חָשׁוּב הוּא בְּפָנָי עֲצָמוֹ. כִּמְאֵן אֲזַלָּא הָא דְאָמַר רַבִּי שְׂמוּאֵל בְּרַ נַחְמָן אָמַר רַבִּי יוֹנָתָן: "חֲצָבָה עֲמוּדֵיהָ שְׂבָעָה", אֵלּוּ שְׂבָעָה סְפָרֵי תוֹרָה? — כִּמְאֵן כְּרַבִּי. מֵאֵן תִּנָּא דְפָלִיג עֲלֵיהָ דְרַבִּי — רַבִּין שְׂמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הוּא. דִּתְנִינָא: רַבִּין שְׂמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: עֲתִידָה פְּרָשָׁה זוֹ שְׂתִיעֶקֶר מִכָּאן וְתִכְתֹּב בְּמְקוּמָהּ. וְלָמָּה כְּתִיבָה כָּאן — כְּדֵי לְהַפְסִיק בֵּין פּוּרְעָנוֹת רֵאשׁוֹנָה לְפּוּרְעָנוֹת שְׁנִינְיָה. פּוּרְעָנוֹת שְׁנִינְיָה מֵאֵי הִיא — "וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאוֹנְנִים". פּוּרְעָנוֹת רֵאשׁוֹנָה — "וַיִּסְעוּ מֵהַר הַ", וְאָמַר רַבִּי חֲמָא בְּרַבִּי חֲנִינְיָא: שְׂסָרוּ מֵאַחֲרֵי ה'. וְהִיכֹן מְקוּמָהּ? אָמַר רַב אֲשִׁי: בְּדִגְלִים.

Bamidbar 11: 4-8

(4) The rabble that was among them had a strong craving; and the people of Israel also wept again, and said, "Who will give us meat to eat?" **(5)** "We remember the fish we ate in Egypt for nothing, the cucumbers, the melons, the leeks, the onions, and the garlic. **(6)** But now our strength is dried up, and there is nothing at all but this manna to look at." **(7)** Now the manna was like coriander seed, and its appearance like that of bdellium. **(8)** The people went about and gathered it, and ground it in mills or beat it in mortars, and boiled it in pots, and made cakes of it; and the taste of it was like the taste of cakes baked with oil.

ד וְהָאִסְפָּסוּף אֲשֶׁר בְּקִרְבוֹ הִתְאוּוּ תְאוּוֹה וַיִּשְׁבוּ
וַיִּבְכוּ גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי יֵאָכְלֵנוּ
בָּשָׂר׃ ה זָכַרְנוּ אֶת הַדָּגָה אֲשֶׁר נֹאכַל בְּמִצְרַיִם
חֲנֹם אֶת הַקִּשְׁאִים וְאֶת הָאֲבֹטְחִים וְאֶת הַחֲצִיר
וְאֶת הַבְּצָלִים וְאֶת הַשּׁוּמִים׃ ו וַעֲתָה נִכְשְׁנוּ
יִבְשָׁה אֵין כֹּל בְּלִתִּי אֵל הֶמָּן עֵינֵינוּ׃ ז וְהֶמָּן
כְּזֶרַע גֵּד הוּא וְעֵינֹו כְּעֵין הַבְּדֹלַח׃ ח שָׁטוּ הָעָם
וַלְקָטוּ וּטְחָנוּ בְּרִתְחִים אוֹ דָּכוּ בַמִּדְּכָה וּבִשְׁלוּ
בַפְּרוּר אוֹ עָשׂוּ אֹתוֹ עֲגוֹת וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם
לֶשֶׂד הַשָּׂמֶן׃

Rashi Bamidbar 11:4

מי יאכלנו בשר WHO SHALL GIVE US FLESH TO EAT? — But did they not have flesh? Has it not been already stated, (Exodus 12:38) “and a mixed multitude went up with them and flocks and herds, [even very much cattle]”?! If you say, “They had already eaten them”, then I reply, “But is it not stated at a later period, when they were about to enter the Land, (Numbers 32:1), “Now the children of Reuben had cattle in a very great multitude”? But the truth is that they were only seeking a pretext (Sifrei Bamidbar 86).

מי יאכלנו בשר. וכי לא הִיָּה לָהֶם בֶּשֶׂר? וְהֵלֵא כִּבְרַךְ נִאֲמַר "וְגַם עָרַב רַב עִלָּה אֲתֵם וְצֹאן וּבָקָר" וְגו' (שמות י"ב), וְאֵת אֲכָלוּם, וְהֵלֵא כִּבְנֵי־סִתָּן לְאֶרֶץ נִאֲמַר "וּמְקַנָּה רַב הָיָה לְבָנֵי רְאוּבֵן" וְגו' (במדבר ל"ב)? אֵלֵא שְׂמֵבֶקְשִׁים עֲלֵיָהּ (ספרי):

Rashi Bamibar 11:7, 8

והמן כזרע גד AND THE MANNA WAS AS CORIANDER SEED — He who said that (the previous verse) did not say this: Israel said, “our eyes are only on this manna”, but the Holy One, blessed be He had it written in the Torah, and the manna was like coriander seed” — as much as to say “See, ye people of the world, about what My sons were complaining, whilst as a matter of fact the manna is excellent in so many different ways!” (Sifrei Bamidbar 88).

...

וּטְחָנוּ בְּרַחִים וּגו' AND THE PEOPLE GROUND IT WITH MILL STONES [OR POUNDED IT IN THE MORTAR, AND BAKED IT IN PANS] — As a matter of fact it (the manna) never went into a mill, nor a pot, nor a mortar, but its taste changed, according to one's desire, into that of ground or pounded or cooked grain (Sifrei Bamidbar 89).

והמן כזרע גד. מי שְאָמַר זֶה לֹא אָמַר זֶה, יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים "בְּלִתִּי אֶל הַמָּן עֵינֵינוּ" וְהִקְבִּ"ה הִכְתִּיב בַּתּוֹרָה "וְהָמָן כְּזֵרַע גֵּד" וּגו', כְּלוּמַר רְאוּ בְּאֵי עוֹלָם עַל מָה מְתוֹלָוּנִים בְּנֵי, וְהָמָן כֶּף וְכֶף הוּא חָשׁוּב:

...

וּטְחָנוּ בְּרַחִים וּגו'. לֹא יָרַד בְּרַחִים וְלֹא בְּקִדְרָה וְלֹא בְּמִדּוּכָה, אֲלֵא מִנְשַׁתְנָה הָיָה טַעְמוֹ לְנִטְחָנוּ וְלְנִדּוּכִין וְלְמִבְשָׁלִין (ספרי):

Rashi Numbers 13:2

שְׁלַח לְךָ SEND THEE (more lit., for thyself) — i.e. according to your own judgement: I do not command you, but if you wish to do so send them. — God said this because the Israelites came to Moses and said. “We will send men before us etc.”, as it is said, (Deuteronomy 1:22): “And you approached me, all of you, [saying, We will send men, etc.]”, and Moses took counsel with the Shechinah (the Lord), whereupon He said to them, I have told them long ago that it (the land) is good, as it is said, (Exodus 3:17): “I will bring you up out of the affliction of Egypt ... [unto a land flowing with milk and honey]”. By their lives! I swear that I will give them now an opportunity to fall into error through the statements of the spies, so that they should not come into possession of it (the land) (Sotah 34b; cf. also Rashi on Sotah 34b:8 מדעתך and Midrash Tanchuma, Sh'lach 5).

שְׁלַח לְךָ. לְדַעְתָּךְ, אֲנִי אֵינִי מְצַוֶּה לְךָ, אִם תִּרְצֶה שְׁלַח; לְפִי שָׁבְאוּ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ נִשְׁלַחָה אַנְשִׁים לְפָנֵינוּ, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר "וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כְּלִכְם" וְגו' (דְּבָרִים א'), וּמִשָּׁה נִמְלֶדָה בְּשִׁכְיִנָּה, אָמַר, אֲמַרְתִּי לָהֶם שֶׁהִיא טוֹבָה, שֶׁנֶּאֱמַר "אֲעֲלֶה אֶתְכֶם מֵעֵבִי מִצְרַיִם" וְגו' (שְׁמוֹת ג'), תִּיְיָהֶם שֶׁאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם מְקוֹם לְטָעוֹת בְּדַבְּרֵי מְרַגְלִים, לְמַעַן לֹא יִרְשׁוּהָ (תְּנַחֲמוּ א):

Bamidbar 11:6 Ramban

BUT NOW OUR SOUL IS DRIED AWAY. This means that because of their many desires their temperaments had become heated and then dried up, as Onkelos translates it [“but now our soul is lusting”]. Or it may be that [they meant that] *our soul is dried away* because there is nothing with which to moisten it, since food produces [essential] liquids in the body which satisfy the soul. And they said, *we have nought save this manna ‘to look to,’* meaning that even the food [i.e., the manna] on which we live is not in our possession so that our soul can be nourished and satisfied with it; but we desire it and look to it [i.e., we are dependent upon it] at all times, in anticipation that it will come to us; thus *we have nothing at all* save our hope for the manna. They thus gave expression to the known proverb: “One cannot compare a person who has bread in his basket with one who does not have bread in his basket.” Therefore Scripture tells how many qualities the manna had, stating that *its taste was as the taste of a cake baked with oil*, thus declaring that the souls of those who ate it did not dry up, for it [the manna] supplied the body with the [essential] liquids and kept it satisfied, and the souls of those who ate it were *like a watered garden and like a spring of water*.

וְטַעַם נִפְשֵׁנוּ יִבְשָׂה – שְׁנֵתַחַמֵּם טְבָעָם
מְרוּב הַתְּאוּוֹת וַיִּבְשָׂה לָהֶן, כְּדַבְּרֵי אוֹנֶקְלוֹס
(תְּרַגּוּם אוֹנֶקְלוֹס עַל בַּמִּדְבָּר י"א:ו'). אוֹ
נִפְשֵׁנוּ יִבְשָׂה כִּי אֵין לָהֶן כֹּל לְלַחֵלֵחַ אוֹתָהֶן, כִּי
הַמֶּאֱכֹל מוֹלִיד הַלְּחָוֹת בְּגוֹף וַיִּשִׁיב הַנֶּפֶשׁ
רְוָה. וְאָמְרוּ בְּלִמְתֵּי אֵל הַמָּן עֵינֵינוּ – שְׂאֵפְלוּ
הַמָּזוֹן אֲשֶׁר אָנוּ חַיִּים בּוֹ אֵינָנוּ בְּיַדֵּינוּ
שֶׁתְּהִיָּה נִפְשֵׁנוּ דְשִׁנָּה וְשִׁבְעָה בּוֹ, אֲבָל
נִתְאַוָּה לוֹ וְנִשְׂא עֵינֵינוּ אֵלָיו בְּכָל עֵת, כִּי
בְּאוּלַי יָבֵא לָנוּ. וְהִנֵּה אֵין כֹּל בְּלִמְתֵּי תוֹחֶלֶת
הַמָּן. אָמְרוּ הַמְּשַׁל הַיְדוּעַ (יוֹמָא עַד): אֵינּוּ
דוֹמָה מִי שֵׁישׁ לוֹ פֶּת בְּסֻלוֹ לְמִי שֵׂאֵין לוֹ פֶּת
בְּסֻלוֹ. וְסִפֵּר הַכְּתוּב כַּמָּה מַעֲלוֹת בְּמָן, וְאָמַר
שֶׁטַעְמוֹ כְּטַעַם לֶשֶׁד הַשָּׁמֶן, לְהַגִּיד כִּי נֶפֶשׁ
אוֹכְלֵיו לֹא תִיבֵשׁ, כִּי הוּא יִלְחָלֵחַ וַיִּרְוָה,
וְתִהְיֶה נֶפֶשׁ אוֹכְלֵיו כְּגֹן רְוָה וְכַמוֹצָא מִיָּם:

Bamibar 16

וַיִּקַּח כּוֹרַח בֶּן־יִצְחָר בֶּן־קֹהַת בֶּן־לֵוִי וְדָתָן וְאַבִּירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן בֶּן־פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן:

Now Korah, son of Izhar son of Kohath son of Levi, betook himself,^{-a} along with Dathan and Abiram sons of Eliab, and On son of Peleth—descendants of Reuben^{-b}—

וַיִּקְמוּ לְפָנָי מִתְּשֵׁה וְאֲנָשִׁים מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמֵאָתָּים נְשִׂאֵי עֵדָה קְרָאִי מוֹעֵד אֲנָשֵׁי־נָשִׁים:

to rise up against Moses, together with two hundred and fifty Israelites, chieftains of the community, chosen in the assembly, men of repute.

וַיִּקְהָלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב־לַכֶּם כִּי כָל־הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכְכֶם יְהוָה וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קְהַל יְהוָה:

They combined against Moses and Aaron and said to them, “You have gone too far! For all the community are holy, all of them, and the LORD is in their midst. Why then do you raise yourselves above the LORD’s congregation?”

...

וַאֲשׁ יִצְאָה מֵאֵת יְהוָה וַתֹּאכַל אֵת הַחֲמִשִּׁים וּמֵאָתָּים אִישׁ מִקְרִיבֵי הַקְטֹרֶת: {ס}

And a fire went forth from the LORD and consumed the two hundred and fifty men offering the incense.

Netziv, Commentary to Bamidbar 16:1

ור"ן איש. שהרי אנו רואים שלא היו בכלל לוקחי המחנות אלא קרח ור"ן איש. ולא דו"א. וגם הנהיג המקום ית"ש כבוד בר"ן איש ולא בקרח ודו"א כאשר יבואר. ע"כ יש להבין שר"ן איש היו באמת גדולי ישראל בכל פרט גם ביראת ה'. והיה מניעת הכהונה שהוא גורם דבקות ואהבת ה' כאשר בוער בקרבם. לא לשם שררה וכבוד המדומה כי אם להתקדש ולהשיג מעלה זו ע"י עבודה. וגם המה ידעו אשר דבר ה' אמת בפי משה. ואין להרהר אחריו ח"ו. רק הרהרו בלבם אחר רצון ה' ומסרו עצמם למסירת נפש ולמות על אהבת ה' כי עזה כמות אהבה...

Bamidbar 1:1 Rashi

'וידבר... במדבר סיני ... באחד לחדש וגו' AND [THE LORD] SPOKE [UNTO MOSES] IN THE DESERT OF SINAI ... ON THE FIRST DAY OF THE [SECOND] MONTH ... [TAKE YE THE SUM OF ALL THE CONGREGATION] etc. — Because they were dear to him, He counts them every now and then: when they went forth from Egypt He counted them (Exodus 12:37), when many of them fell in consequence of their having worshipped the golden calf He counted them to ascertain the number of those left (cf. Rashi Exodus 30:16); when he was about to make His Shechinah dwell amongst them (i. e. when He commanded them to make a Tabernacle), He again took their census; for on the first day of Nisan the Tabernacle was erected (Exodus 40:2) and shortly afterwards, on the first day of Iyar, He counted them.

וידבר. במדבר סיני באחד לחדש וגו'. מתוך
תבתן לפניו מונה אותם כל שעה — קשיצאו
ממצרים מנאן, וכשנפלו בעגל מנאן לידע מנן
הנותרים, קשבא להשרות שכינתו עליהם מנאם,
באחד בניסן הוקם המשכן ובאחד באייר מנאם:

The Rabbis taught: "And it was when the Ark traveled and Moses said..." - The Holy One, Blessed be He, made signs for this portion above and below, to say that this is not its place. Rabbi says: It is not for this reason, but rather because it is considered an important book by itself. According to whom is that which Rabbi Shmuel bar Nachman said that Rabbi Yonatan said: "She carved her seven pillars" - these are the seven books of Torah? According to whom? According to Rabbi. Who is the tanna who disagrees with Rabbi? Rabban Shimon ben Gamliel. As it was taught: Rabban Shimon ben Gamliel says: This portion is destined to be uprooted from here and written in its place. And why was it written here? In order to separate between the first punishment and the second punishment. What is the second punishment? "And the people were like complainers..." The first punishment? "And they traveled from the mountain of God" - and Rabbi Chama bar Rabbi Chanina said: That they turned away from following God. And where is its place? Rav Ashi said: In the flags.

תנו רבנן: "וַיְהִי בְּנִסּוּעַ הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה" — פְּרָשָׁה זוֹ עָשָׂה לָהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא סִמְנִיּוֹת מְלֻמְעָלָה וּלְמַטָּה, לֹאמַר שְׂאִין זֶה מְקוּמָהּ. רַבִּי אֹמֵר: לֹא מִן הַשֵּׁם הוּא זֶה, אֲלֵא מִפְּנֵי שֶׁסֵּפֶר חֻשׁוֹב הוּא בְּפָנֵי עַצְמוֹ. כִּמְאֵן אֵיזָלָא הָא דְאָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בְּרַי נַחְמָן אָמַר רַבִּי יוֹנָתָן: "חֻצְבָּה עֲמוּדֵיהָ שְׁבַע", אֵלֶּי שְׁבַע סְפָרֵי תוֹרָה? — כִּמְאֵן כְּרַבִּי. מֵאֵן תִּנָּא דְפָלִיג עָלֶיהָ דְרַבִּי — רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הוּא. דְתַנָּיָא: רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר: עֲתִידָה פְּרָשָׁה זוֹ שְׁתִּיעָקֵר מִכָּאן וְתִכְתָּב בְּמְקוּמָהּ. וְלָמָּה כְּתוּבָה כָּאן — כְּדֵי לְהַפְסִיק בֵּין פּוּרְעָנוֹת רֵאשׁוֹנָה לְפוּרְעָנוֹת שְׁנִיָּיה. פּוּרְעָנוֹת שְׁנִיָּיה מֵאֵי הִיא — "וַיְהִי הַעָם כְּמִתְאוֹנְנִים". פּוּרְעָנוֹת רֵאשׁוֹנָה — "וַיִּסְעוּ מִהָר ה'", וְאָמַר רַבִּי חָמָא בְּרַבִּי חַנְיָא: שְׁפָרוּ מֵאֲחֵרֵי ה'. וְהִכּוֹן מְקוּמָהּ? אָמַר רַב אֲשִׁי: בְּדִגְלִים.

Yirmiyahu 2:2

וַיְהִי דְבַר־ה' אֵלַי לֵאמֹר:

The word of the LORD came to me, saying,

הֲלוֹ וַקִּרְאתִי בְּאַזְנוֹי יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר ה' זָכַרְתִּי לְךָ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ אֲהַבֵּת כָּל־יְלֻתֶיךָ לְכַתֹּף אַחֲרַי בְּמִדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה:

Go proclaim to Jerusalem: Thus said the LORD:

I accounted to your favor

The devotion of your youth,

Your love as a bride—

How you followed Me in the wilderness,

In a land not sown.

Hoshea Chapter 1

When the LORD first spoke to Hosea, the LORD said to Hosea, “Go, get yourself a wife of whoredom and children of whoredom; for the land will stray from following the LORD.”...She conceived again and bore a daughter; and He said to him, “Name her Lo-ruhamah; for I will no longer accept the House of Israel or pardon them.”^f

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי שָׁעַ, לְךָ קַח-לָךְ אִשָּׁת זְנוּנִים וַיִּלְדֵי זְנוּנִים--כִּי-זִנְיָה
תִּזְנֶה הָאָרֶץ, מֵאַחֲרֵי יְהוָה. ... וַתִּהְיֶה עוֹד, וַתֵּלֶד בֵּת, וַיֹּאמֶר לוֹ, קְרָא
שְׁמָהּ לֹא רַחֲמָה: כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד, אֲרַחֵם אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל--כִּי-נָשָׂא
אִשָּׁא, לָהֶם. ...

Hoshea 2:1-3

(1) The number of the people of Israel shall be like the sand of the sea, which cannot be measured or counted; and in the place where it was said to them, "You are not my people," it shall be said to them, "Children of the living God." **(2)** The people of Judah and the people of Israel shall be gathered together, and they shall appoint for themselves one head; and they shall go up from the land, for great shall be the day of Jezreel. **(3)** Say to your brothers, "My people," and to your sisters, "She has obtained mercy."

א וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם
אֲשֶׁר לֹא יִמָּד וְלֹא יִסָּפֵר וְהָיָה בְּמָקוֹם
אֲשֶׁר יֵאמַר לָהֶם לֹא עַמִּי אַתֶּם יֵאמַר
לָהֶם בְּנֵי אֵל חַי: ב וְנִקְבְּצוּ בְנֵי יְהוּדָה
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יִתְּדוּ וְשָׂמוּ לָהֶם רֹאשׁ
אֶחָד וְעָלוּ מִן הָאָרֶץ כִּי גָדוֹל יוֹם
יִזְרְעֵאל: ג אָמְרוּ לְאַחֵיכֶם עַמִּי
וּלְאֲחֹתֵיכֶם רַחֲמָה

Hoshea 2:4-15

(4) Plead with your mother, plead—for she is not my wife, and I am not her husband—that she put away her harlotry from her face, and her adultery from between her breasts; **(5)** Lest I strip her naked and make her as in the day she was born, and make her like a wilderness, and set her like a dry land, and slay her with thirst. **(6)** Upon her children also I will have no mercy, because they are children of harlotry. **(7)** For their mother has played the harlot; she that conceived them has acted shamefully; for she said, "I will go after my lovers, who give me my bread and my water, my wool and my flax, my oil and my drink." **(8)** Therefore I will hedge up her way with thorns; and I will build a wall against her, so that she cannot find her paths. **(9)** She shall pursue her lovers, but not overtake them; and she shall seek them, but shall not find them. Then she shall say, "I will go and return to my first husband, for it was better with me than now." **(10)** She did not know that it was I who gave her the grain, the wine, and the oil, and who lavished upon her silver and gold which they used for Baal. **(11)** Therefore I will take back my grain in its time, and my wine in its season; and I will take away my wool and my flax, which were to cover her nakedness. **(12)** Now I will uncover her lewdness in the sight of her lovers, and no one shall rescue her from my hand. **(13)** I will put an end to all her mirth, her feasts, her new moons, her sabbaths, and all her appointed feasts. **(14)** I will lay waste her vines and her fig trees, of which she said, "These are my hire, which my lovers have given me." I will make them a forest, and the beasts of the field shall devour them. **(15)** I will punish her for the feast days of the Baals when she burned incense to them and decked herself with her ring and jewelry, and went after her lovers, and forgot me, says the Lord.

ד ריבו באמכם ריבו כי היא לא אשתי ואנכי לא אישה
ותסר זנוניה מפניה ונאפוניה מבין שניה: ה פן
אפשיטנה ערמה והצגתיה כיום הולדה ושמתיה כמדבר
ושתה כארץ ציה והמתיה בצמא: ו ואת בניה לא ארחם
כי בני זנונים הם: ז כי זנתה אמה הבישה הורתם כי
אמרה אלכה אחרי מאהבי נתני להמי ומימי צמרי
ופשתי שמני ושקווי: ח לכן הנני שף את דרכך בסירים
וגדרתי את גדרה ונתבותיה לא תמצא: ט ורדפה את
מאהביה ולא תשיג אתם ובקשתם ולא תמצא ואמרה
אלכה ואשובה אל אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה: י
והיא לא ידעה כי אנכי נתתי לה הדגן והתירוש והיצהר
וכסף הרביתי לה וזהב עשו לפעל: יא לכן אשוב
ולקחתי דגני בעתו ותירושי במועדו והצלתי צמרי
ופשתי לכסות את ערותה: יב ועתה אגלה את נבלתה
לעיני מאהביה ואיש לא יצילנה מדי: יג והשבתני כל
משושה חנה חדשה ושבתה וכל מועדה: יד והשמתני
גפנה ותאנתה אשר אמרה אתנה המה לי אשר נתנו לי
מאהבי ושמתים לי ער ואכלתם חית השדה: טו ופקדתי
עליה את ימי הבועלים אשר תקטיר להם ותעד נזמה
וקליטה ותלך אחרי מאהביה ואתי שכחה נאם ה':

Hoshea 2:16-22

(16) Therefore, behold, I will allure her, and bring her into the wilderness, and speak tenderly to her. **(17)** There I will give her her vineyards, and make the Valley of Achor a door of hope. There she shall respond as in the days of her youth, as at the time when she came out of the land of Egypt. **(18)** On that day, says the Lord, you will call me, "My husband," and no longer will you call me, "My Baal." **(19)** I will remove the names of the Baals from her mouth, and they shall be mentioned by name no more. **(20)** I will make for you a covenant on that day with the beasts of the field, the birds of the air, and the creeping things of the ground; and I will abolish the bow, the sword, and war from the land; and I will make you lie down in safety. **(21)** I will betroth you to me forever; I will betroth you to me in righteousness and in justice, in steadfast love, and in mercy. **(22)** I will betroth you to me in faithfulness; and you shall know the Lord.

טז לכן הנה אנכי מפתיה והלכתיה המדבר ודברתי
על לבָהּ: יז ונתתי לה את כרמיה משם ואת עמק
עכור לפתח תקוה וענתה שמה כימי נעוריה וכיום
עלתה מארץ מצרים: יח והיה ביום ההוא נאם ה'
תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי: יט והסרתי
את שמות הבָעלים מפיה ולא יזכרו עוד בשָׁמַם: כ
וכרתי להם ברית ביום ההוא עם חית השָׂדֵה ועם עוף
השָׁמַיִם ורמש האדמה וקשת וחרב ומלחמה אֲשַׁבֵּר
מִן הָאָרֶץ והשפֹּתים לְבָטָח: כא וארשתיך לי
לעולם וארשתיך לי בצדק ובמשפט ובחסד
וברחמים: כב וארשתיך לי באמונה וידעת את ה': ...